

Original Article

The Effect of Six-Months Aerobic Exercise with Moderate Intensity on IL1 β , TNF- α , and Brain volume in 50-65 Years Old Women with Syndrome Metabolic

Ali Osali

Department of Exercise Physiology, School Physical Education and Sport Sciences, Bonab University, Bonab, Iran.

*Corresponding author; E-mail: osalialiphd@gmail.com

Received: 21 July 2016   Accepted: 17 August 2016   First Published online: 22 September 2018
Med J Tabriz Uni Med Sciences Health Services. 2018 October-November; 40(4):7-15

Abstract

Background: The aim of this research was to evaluate the effect of six months aerobic exercise with moderate intensity on IL1 β , TNF- α , and brain volume in 50-65 years old women with syndrome metabolic.

Methods: 24 women with metabolic syndrome (MetS) took part voluntarily and divided in tow group MetS exercise (ME), MetS control (MC). ME group participated in an aerobic exercise training (AT) program (six month), tree session per week, each session contain tree performing part and tow rest part. Also blood samples were conducted before and after six months training for evaluate levels of IL1 β , TNF- α . Brain volume measured by MRI.

Results: IL1 β , and TNF- α after six month aerobic exercise significantly decreased ($P<0.05$). Brain volume after six month didn't significantly changed ($P>0.05$).

Conclusion: With modulating the time and the intensity of exercise can affect the Brain volume.

Keywords: Aerobic Exercise, IL1 β , TNF-A, Brain Volume, Metabolic Syndrome

How to cite this article: Osali A. [The Effect of Six-Months Aerobic Exercise with Moderate Intensity on IL1 β , TNF- α , and Brain volume in 50-65 Years Old Women with Syndrome Metabolic]. Med J Tabriz Uni Med Sciences Health Services. 2018 October-November;40(4):7-15. Persian.

مقاله پژوهشی

تأثیر شش ماه تمرین هوایی بر سطوح پلاسمایی IL1 β و TNF- α و حجم مغز زنان ۵۰-۶۵ ساله‌ی مبتلا به سندروم متابولیک

علی اوصالی

گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه بناب، بناب، ایران
نویسنده مسئول؛ ایمیل: osalialiphd@gmail.com

دریافت: ۱۳۹۵/۴/۳۱ پذیرش: ۱۳۹۵/۵/۲۷ انتشار برخط: ۱۳۹۷/۶/۲۱
مجله پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز. ۱۳۹۷ مهر و آبان؛ ۴۰(۴):۱۵-۷

چکیده

زمینه: افزایش سن، سندروم متابولیک و عوامل التهابی از عوامل موثر در کاهش حجم مغز می‌باشند. هدف از این تحقیق بررسی اثرگذاری شش ماه تمرین هوایی با شدت متوسط بر سطوح پلاسمایی IL1 β و TNF- α و سطوح مغز زنان ۵۰-۶۵ ساله‌ی مبتلا به سندروم متابولیک می‌باشد.

روش کار: ۲۴ زن مبتلا به سندروم متابولیک به طور داوطلبانه در این تحقیق شرکت کردند. آزمودنی‌ها به طور تصادفی به دو گروه ۱۲ نفری تمرین و کنترل تقسیم شدند. گروه تمرین، در یک برنامه تمرینی هوایی شش ماهه که هر هفته سه جلسه، هرجاسه شامل سه سمت تمرینی و دو سمت استراحت بود شرکت کردند. در ابتدا مدت زمان سنت تمرینی ۸ دقیقه بود که با سپری شدن هر هفته تا هفته دوازدهم، یک دقیقه به مدت زمات سنت‌های تمرینی افزوده می‌شد. تصویربرداری از سطوح مغز و خون‌گیری برای اندازه‌گیری IL1 β و TNF- α قبل و شش ماه بعد انجام گرفت. برای تجزیه تحلیل داده‌ها از روش آماری تی مستقل و تی جفتی استفاده گردید. سطح معنی داری ($P \leq 0.05$) در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: شش ماه تمرین هوایی موجب کاهش معنی داری ($P < 0.05$) در سطوح مغز در اثر شش ماه تمرین هوایی تفاوت معنی داری نکرد ($P > 0.05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج مذکور این احتمال وجود دارد که تعديل زمان و شدت تمرین ورزشی موجب تاثیر تمرین بر حجم مغز شود.

کلید واژه‌ها: تمرین هوایی، IL1 β ، TNF- α ، سطوح مغز، سندروم متابولیک

نحوه استناد به این مقاله: اوصالی ع. تاثیر شش ماه تمرین هوایی بر سطوح پلاسمایی IL1 β و TNF- α و حجم مغز زنان ۵۰-۶۵ ساله‌ی مبتلا به سندروم متابولیک. مجله پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز. ۱۳۹۷؛ ۴۰(۴):۱۵-۷.

حق تأليف برای مؤلف محفوظ است.

این مقاله با دسترسی آزاد توسط دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز تحت مجوز کریپتو کامنز (Creative Commons BY 4.0) منتشر شده که طبق مفاد آن هرگونه استفاده تنها در صورتی مجاز است که به اثر اصلی به نحو مقتضی استناد و ارجاع داده شده باشد.

مقدمه

گلوكر خون، فشار خون و کاهش سطح HDL-c با کاهش BDNF و افزایش عوامل التهابی در ارتباط می‌باشد. حساسیت برای بررسی اندازه سطوح مغز بیشتر می‌شود تا مکانیسم‌های دخیل در آن روشن گردد. تاکنون تحقیقات زیادی، تاثیر تمرین ورزشی بر میزان عوامل التهابی را مورد بررسی قرار داده‌اند. ولی تحقیقی که تاثیر شش ماه ورزش هوایی با شدت متوسط بر سطوح پلاسمایی عوامل التهابی و اندازه سطوح مغزی را هم‌زمان مورد بررسی قرار دهد وجود ندارد. بطور مثال Stensvold و همکاران (۲۰۱۲) پس از سه ماه تمرین استقامتی شدید، هیچ تغییر معنی‌داری را در میزان سطح سرمی IL-6 و hs-CRP مشاهده نکردند. البته میزان TNF- α کاهش غیر معنی‌داری داشت (۱۴). Christiansen و همکاران (۲۰۱۰) نیز پس از سه ماه تمرین استقامتی هیچ تغییری در میزان عوامل التهابی IL-6 مشاهده نکردند (۱۵). Sung و همکاران (۲۰۱۴) تغییر معنی‌داری در میزان عوامل التهابی پس از سه ماه تمرین استقامتی مشاهده نکردند (۱۶). در مقابل Troseid و همکاران (۲۰۰۹) تمرین ورزشی را موثر در کاهش التهاب افراد مبتلا به سندروم متابولیک دانستند (۱۷). از طرف دیگر Balducci و همکاران (۲۰۰۸) کاهش IL-6 و hs-CRP و IL-6 را گزارش نمودند. Erickson و همکاران (۲۰۱۱) در تحقیق خود علت آتروفی مغز را در طی ۲ سال عدم تحرك، کاهش آمادگی قلبی و تنفسی بیان نمودند (۱۸). Mortimer و همکاران (۲۰۱۲) اشاره نمودند که ۴۰ هفته پیاوه روی هیچ تاثیری بر حجم مغز افراد مسن نداشت (۱۹). Erickson و همکاران (۲۰۱۰) نشان دادند که یک سال تمرین هوایی، هر هفته سه بار با شدت متوسط موجب افزایش حجم مغز می‌گردد (۲۰). تناقض نتایج تحقیقات گذشته و تفاوت متد تمرینی تحقیقات ذکر شده از لحاظ شدت و مدت با تحقیق حاضر و جامع نبودن تحقیقات گذشته و نیز تفاوت آزمودنی‌ها می‌تواند از دلایل انجام تحقیق حاضر باشد. چرا که این تحقیق کاربردی بوده و به تاثیر و عدم تاثیر شش ماه تمرین هوایی با شدت متوسط بر میزان عوامل التهابی و سطوح مغز زنان ۵۰-۶۵ ساله‌ی مبتلا به سندروم متابولیک می‌پردازد.

روش کار

روش بررسی نیمه تجربی از نوع بررسی‌های کاربردی می‌باشد که طرح پژوهشی شامل پیش آزمون و پس آزمون با یک گروه شاهد و یک گروه تجربی بود. جامعه آماری پژوهش، همسران شهید ۵۰ تا ۶۵ ساله‌ی مبتلا به سندروم متابولیک شهرستان زنجان بودند. پس از پخش آگهی در اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان زنجان، در آغاز تحقیق ۷۰ نفر به صورت داوطلبانه حاضر به مشارکت شدند. تعداد ۲۴ نفر شرایط شرکت در تحقیق را داشتند که به دو گروه ۱۲ نفره تمرین و کنترل تقسیم شدند.

افزایش سن و سندروم متابولیک همراه با التهاب خفیف می‌باشد (۱). با توجه به تغییر سبک زندگی، شیوع سندروم متابولیک در جامعه امروزی بیشتر شده است (۲). سندروم متابولیک به حضور حداقل ۳ از ۵ عوامل خطر اطلاق می‌شود. این عوامل عبارتند از: چربی دور کمر بیشتر از ۹۴ سانتی متر، تری گلیسرید بالاتر از ۱۵۰ mg/dl HDL-c کمتر از ۴۰ mg/dl (۳). هایپرگلیسیمی (گلوكر بیشتر از ۱۱۰ mg/dl) و فشارخون بالاتر از ۱۳۰/۸۵ (۲,۳). بافت چربی نقش مهمی در علت شناسی سندروم متابولیک دارد. تک تک موارد مطرح در سندروم متابولیک ارتباط نزدیک با افزایش سایتوکاین‌های پیش التهابی دارد (۲). بافت چربی همچون یک غده درون ریزی که آدیپوسایتوکاین و سایتوکاین را ترشح می‌کند عمل نموده و این امر به صورت غیرمستقیم بر سطح IL-6 (Interleukin 6) تاثیر می‌گذارد (۴-۶). عوامل التهابی همچون IL-6 قابلیت عبور از سد خونی را دارند (۷). عوامل التهابی طی مکانیزمی موجب جلوگیری از افزایش بیان عامل رشدی مشتق از (Brain-derived neurotrophic factor) BDNF می‌گردد. عامل نوروتروفیکی است که موجب بقاء و شکل‌گیری نورون و TNF- α IL-6 و IL-6 (Tumor necrosis factor alpha) نروژن می‌گردد (۸,۹). بیان بیش از اندازه‌ی نروژن (۱۰) تخریب سلول‌های نورونی را افزایش می‌دهد (۸,۱۰). همچنین Tanaka و همکاران (۲۰۰۶) در Interleukin-1 (IL1 β) و TNF- α (beta) در سلول میکروگلیا که موجب کاهش بیان در BDNF هیپوکمپ می‌شود را گزارش نمودند (۹). اکثر محققین تاثیر مثبت ورزش بر مقدار گلوكر خون مورد تائید محققین می‌باشد همچنین ورزش بر مقدار گلوكر خون موردنده (۱۱). تاثیر کاهشی ورزش بر سندروم متابولیک را گزارش نموده‌اند (۱۲). Thomas و همکاران (۲۰۱۳) ارتباط معکوس و معنی‌دار گلوكر و BDNF را گزارش نمودند (۱۲). افزایش مزمن گلوكر خون و فشار خون در بیماران مبتلا به سندروم متابولیک خود مانع نروژن خواهد گردید که در نتیجه این احتمال وجود دارد که با کاهش BDNF، حجم مغز نیز کاهش یافته و در نتیجه منجر به کاهش عملکرد شناختی گردد (۱۳). جلوگیری از کاهش حجم مغز یکی از مسائل مورد بحث علوم مختلف می‌باشد چراکه احتمالاً کاهش حجم مغز در اثر بیماری سندروم متابولیک منجر به اختلال عملکرد شناختی می‌گردد (۲). هدف از این تحقیق بررسی تاثیر انجام تمرین هوایی با شدت متوسط بر عوامل پیش التهابی و اندازه سطوح مغز می‌باشد. این تحقیق تاثیر یا عدم تاثیر ورزش هوایی با شدت متوسط بر سطوح مغز را مورد بررسی و مکانیسم‌های موثر بر حجم مغز را نیز تحت بررسی قرار خواهد داد. نتایج چند تحقیق بنیادی نشان از وجود روابط بین کاهش بیان BDNF و افزایش عوامل پیش التهابی در افراد مبتلا به سندروم متابولیک می‌باشد و از جایی که افزایش چربی دور کمر، تری گلیسرید،

دقیقه) و جداسازی پلاسما سطوح پلاسمایی IL1 β و TNF- α به روش الایزا توسط کیت‌های زیر اندازه‌گیری شد: کیت ویژه سنجش مقدار (TNF- α , eBioscience, Vienna, Austria) با حساسیت pg/ml ۰/۱۳ و کیت ویژه سنجش مقدار IL1 β (eBioscience, Vienna, Austria) با حساسیت mL ۰/۰۵pg/mL مقدار گلوكز خون به روش گلوكز اکسیداز و سطوح چربی به روش آنزیماتیک استاندارد (کیت پارس آزمون، کرج، ایران) با استفاده از دستگاه اتوانالایزر بیوشیمی مدل کوباس میرا اندازه‌گیری شد. ضریب تغییرات این کیت در هر سنجش و بین سنجش‌های مختلف (inter-assay variation) به ترتیب برای تری گلیسرید برابر با ۱/۸۲٪ و ۱/۶٪، برای قند خون برابر با ۱/۷۴٪ و ۱/۱۹٪ برای HDL برابر با ۲/۱۵٪ و ۱/۲۸٪ بود. قبل و شش ماه بعد از تمرینات از آزمودنی‌ها جهت اندازه‌گیری سطوح مغز توسط دستگاه MRI تصویربرداری از سطوح ساجیتال، فرونتال و هوریزنتال انجام گرفت. ملاک برای ارزیابی وسیعترین سطح بود. لازم بذکر است MRI در پیش و پس آزمون می‌باشد توسط یک متخصص انجام گیرد. دستگاه MRI ساخت کشور چین سال ۲۰۱۵، شرکت GE، مدل XBO پرمنت ۴۵ درصد ۰/۰ تسلای بود. درصد چربی بدن آزمودنی‌ها توسط دستگاه بادی کامپوزیشن مدل مربع گزارش گردید. دستگاه BF500 OMRON ساخت کشور آلمان محاسبه گردید. آزمودنی‌ها قبل از شروع پروتکل تمرینی (ابتدا، اواسط و انتهای هفته) مواد غذایی مصرفی روزانه را در برگه یادداشت ثبت نمودند و پس از اطمینان از نرمال شام توسط نرم افوار N4 محاسبه گردید. پس از اطمینان از نرمال بودن توزیع داده‌های کسب شده در صبحانه، میان و عده‌ها، نهار و شام توسط نرم افوار N4 محاسبه گردید. پس از اطمینان از نرمال اسپیرنوف، از درصد فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد برای توصیف ویژگی‌های فردی و از آزمون تی مستقل برای بررسی تغییرات بین گروهی و از آزمون تی جفتی جهت بررسی تغییرات درون گروهی استفاده گردید. معنی‌داری در سطح ($P \leq 0/05$) محاسبه گردید.

یافته‌ها

نتایج مقایسه درون گروهی شاخص‌های سندروم متابولیک، وزن، درصد چربی بدن، BMI، TNF- α ، IL1 β و سطوح مغز گروه EM و CM در جدول ۱ قابل مشاهده می‌باشد.

آزمودنی‌ها برای اخذ مجوز حضور در فعالیت جسمانی مدد نظر پژوهش، توسط پژوهش از لحاظ سوابق بیماری و ناراحتی‌های جسمانی، مشکلات روانشناختی و خواب و فشارخون معاینه شدند و در صورت نیاز از برخی از آنها تست سلامت قلب به عمل آمد. هیچ یک از آزمودنی‌ها در طی یک سال گذشته، سابقه شرکت در فعالیت بدنی منظم نداشتند. لازم به ذکر است که در این تحقیق از ملاک ATPIII (Adult treatment panel iii) حضور سه از پنج این موارد (دور کمر بیش از ۹۴ سانتی‌متر، تری-گلیسرید خون بیش از ۱۵۰ میلی‌گرم بر دسی‌لیتر، HDL خون کمتر از ۴۰ میلی‌گرم بر دسی‌لیتر، فشار خون بیش از ۱۳۰/۸۵ میلی‌مترجیوه و گلوكز خون ناشتاً بالاتر از ۱۱۰ میلی‌گرم بر دسی‌لیتر) در فرد، فرد مورد نظر به عنوان شخص مبتلا به سندروم متابولیک لحاظ گردید (۳). به بیان دیگر، افراد داوطلب در صورت دارا بودن سه و یا بیش از سه شاخص خطر متابولیک بر اساس ملاک ATPIII، به عنوان آزمودنی دارای سندروم متابولیک لحاظ شدند. ملاک خروج افراد، غیبت بیش از سه جلسه از ۱۲ جلسه بود. لازم بذکر است که با تشخیص پژوهش تیم آزمودنی‌های هر دو گروه هیچ دارویی شش ماه قبل از شروع تحقیق و طول مدت تحقیق مصرف نکردند. گروه تمرین شش ماه هر هفته سه جلسه در زمان معینی از روز (۹ تا ۱۲ صبح) با شدت ۷۰ تا ۶۰ دقیقه ضربان قلب ذخیره تمرینات خود را انجام دادند. در هر جلسه، تمرینات در قالب سه سمت متواالی با فاصله استراحت ۵ دقیقه در بین سه ها انجام می‌شدند. زمان سه های تمرینی در هفته اول، هشت دقیقه بود و با سپری شدن هر هفته تا هفته دوازدهم، یک دقیقه به مدت زمان سه های تمرین افزوده می‌شد، به طوری که در هفته دوازدهم تمرین به سه سمت ۱۹ دقیقه‌ای رسید. لازم به ذکر است که ضربان قلب استراحتی، هر هفته چک می‌شد و شدت برنامه تمرین از روی آن با استفاده از دستگاه ضربان سنج پلار (Polar: Finland) تنظیم می‌شد. کل جلسات تمرین با ۵ دقیقه گرم‌کردن (نرمش و تمرینات کششی) آغاز می‌شد و در پایان نیز ۵ دقیقه سرد کردن وجود داشت. گروه کنترل در این مدت، از انجام فعالیت بدنی غیرمعمول منظم اجتناب کردند (۲۱). از تمام آزمودنی‌ها در دو مرحله شامل پیش‌آزمون و پس آزمون (بعد از شش ماه تمرین)، خون‌گیری به صورت ناشتا در ساعت ۹ صبح به عمل آمد. البته لازم به ذکر می‌باشد جهت حذف تاثیرات حاد ورزش از جمله کوفتگی تاخیری و آسیب‌های احتمالی کوچک در ساختار عضله بر میزان IL1 β و TNF- α خون‌گیری در مرحله پس آزمون، چهار روز پس از آخرین جلسه تمرینی انجام شد (۸,۲۲). در هر بار خون‌گیری، بخشی از نمونه‌های خونی (۲ سی-EDTA) سیاهرگ‌بازوئی در تیوب‌های حاوی ماده ضد انعقاد جمع‌آوری شدند و پس از سانتریفیوژ (۱۲ دقیقه با ۳۰۰۰ دور در

تاثیر شش ماه تمرین هوایی بر سطوح پلاسمایی $TNF-\alpha$, $IL1\beta$ و حجم مغز زنان ۵۰-۶۵ ساله‌ی مبتلا به سندروم متابولیکجدول ۱: مقایسه درون گروهی شاخص‌های سندروم متابولیک، BMI، وزن و درصد چربی بدن $IL1\beta$ و سطوح مغز گروه EM و CM

شاخص	زمان اندازه‌گیری	گروه	sig	(نفر) CM	sig	(نفر) EM	گروه
فشارخون دیاستول (میلی متر جیوه)	پیش آزمون	۱۳۹/۰۰±۱۹/۰۳	۰/۰۰۰	۱۳۷/۶۶±۱۷/۴۱		۱۲۰/۲۵±۳/۲۵	پیش آزمون
دور کمر (سانتی متر)	پس آزمون	۱۴۵/۶۶±۱۶/۰۵		۱۲۰/۲۵±۳/۲۵	۰/۰۰۰	۱۰۳/۰۰±۸/۹۶	پیش آزمون
گلکوز (میلی‌گرم بر دسی لیتر)	پس آزمون	۱۰۶/۸۷±۸/۷		۱۰۳/۲۵±۹/۷۸	۰/۰۰۰	۹۱/۳۳±۴/۹۹	پیش آزمون
لیپوپروتئین پرچگال (میلی گرم بر دسی لیتر)	پس آزمون	۱۱۰/۴۱±۶۳/۰۵	۰/۰۷۱	۱۳۰/۵۸±۴/۳۳		۹۳/۱۶±۹/۲۴	پیش آزمون
تری‌گلیسرید (میلی گرم بر دسی لیتر)	پیش آزمون	۱۴۰/۰۰±۶۲/۴۴		۲۱۱/۵۰±۷۹/۹۳	۰/۰۲۴	۱۴۲/۰۰±۱۳/۴۰	پس آزمون
لیپوپروتئین پرچگال (میلی گرم بر دسی لیتر)	پیش آزمون	۲۱۲/۰۰±۷۶/۹۴		۱۴۲/۰۰±۱۳/۴۰	۰/۰۲۴	۵۰/۶۶±۱۳/۶۲	پیش آزمون
وزن (Kg)	پیش آزمون	۲۲۷/۰۰±۷۷/۲۴		۵۹/۸۳±۷/۵۱	۰/۰۷۲	۴۹/۰۰±۱۲/۸۵	پیش آزمون
BMI (kg/m ²)	پیش آزمون	۳۱/۸۶±۳/۰۹		۳۱/۴۳±۳/۲۷	۰/۰۰۰	۳۱/۰۰±۲/۶۸	پیش آزمون
درصد چربی بدن	پیش آزمون	۳۳/۰۰±۲/۶۸		۲۸/۸۴±۲/۸۵	۰/۰۰۰	۷۷/۰۰±۷/۴۹	پیش آزمون
وزن (Kg)	پیش آزمون	۷۹/۹۰±۷/۲۵		۶۹/۶۲±۷/۰۵	۰/۰۰۰	۷۹/۹۰±۷/۲۵	پیش آزمون
درصد چربی بدن	پیش آزمون	۰/۳۸۷۶±۰/۲۳		۰/۳۹/۹۲±۵/۴۷	۰/۰۰۰	۰/۴۱/۴۱±۳/۹۱	پیش آزمون
(pg/mL) IL1β	پیش آزمون	۴۴/۰۰±۱/۷۷		۴۳/۷۷±۲/۵۲	۰/۰۰۰	۵/۲۵±۱/۴۳	پیش آزمون
(pg/mL) TNF-α	پیش آزمون	۴/۰/۸۱±۰/۰۹		۴/۱۹±۱/۱۳	۰/۰۰۰	۴/۸۶±۰/۹۴	پیش آزمون
سطح ساجیتال (mm ²)	پیش آزمون	۱۴۸/۰۰/۳۳±۰/۹۲۸		۱۴۶/۱۱/۳۷±۶۶/۱۰	۰/۰۴۹۲	۱۴۴/۸۳/۸۱±۰/۸۳/۲۸	پیش آزمون
فرونتال (mm ²)	پیش آزمون	۱۱۹/۱۴/۷۷±۶۷/۳/۸۵		۱۱۶/۵۷/۷۷±۵/۲۹/۹۳	۰/۰۹۲	۱۱۵/۸۳/۷۷±۶۷/۴/۲۲	پیش آزمون
هوبرینتال (mm ²)	پیش آزمون	۱۵۶/۴۷/۳۶±۱۱/۱۰/۴۰		۱۵۶/۲۴/۵۷±۱۲/۸/۸۱	۰/۰۷۶	۱۵۱/۳۶/۰۰±۱۱/۱۰/۱۱	پیش آزمون

داده‌ها به صورت میانگین ± انحراف معیار ارائه شده‌اند. معناداری در سطح $P \leq 0.05$

جدول ۲: نتایج مقایسه شاخص‌های تعذیبی پیش آزمون در بین آزمودنی‌های دو گروه سندروم متابولیک تمرین و کنترل

شاخص تعذیبی	گروه کنترل (۱۲) نفر	گروه تمرین (۱۲) نفر	Sig
کل کالری دریافتی	۲۵۴۱/۸۳±۱۱/۸/۱۷	۲۴۸۳/۷۵±۱۴/۵/۲۹	۰/۲۹۵
کالری دریافتی از پروتئین	۴۹۶/۰۰±۵۶/۸/۱	۴۹/۷۵±۶۱/۰/۷	۰/۸۶۲
کالری دریافتی از کربوهیدرات	۱۲۹/۰۰/۸۳±۶۳/۲/۸	۱۲۵۶/۰۰/۸۷±۸۹/۹/۶	۰/۲۰۴
کالری دریافتی از چربی	۷۹۳/۴۱±۸۴/۳/۸	۷۳۵/۸۳±۷۹/۳/۳	۰/۸۲۳

داده‌ها به صورت میانگین ± انحراف معیار ارائه شده‌اند. معناداری در سطح $P \leq 0.05$ جدول ۳: مقایسه بین گروهی شاخص‌های سندروم متابولیک، BMI، وزن و درصد چربی بدن $IL1\beta$ و سطوح مغز پس از شش ماه

متغیر	گروه EM	(نفر) EM	گروه CM	(نفر) CM	Sig
فشارخون دیاستول	۱۲۰/۲۵±۳/۲۵		۱۴۵/۶۶±۱۶/۰۵	۰/۰۰۰	
دور کمر	۹۱/۳۳±۴/۰۹		۱۰۶/۰۰/۸۷±۸/۷	۰/۰۱۱	
گلکوز	۹۳/۱۶±۹/۲۴		۱۴۰/۰۰±۶۲/۴۳	۰/۰۰۰	
تری‌گلیسرید	۱۴۲/۰۰/۸۷±۱۳/۴۰		۲۲۷/۰۰/۸۷±۱۱/۲۴	۰/۰۰۰	
لیپوپروتئین پرچگال (BMI kg/m ²)	۵۹/۸۳±۷/۵۱		۴۳/۱۶±۷/۶۶	۰/۰۰۰	
وزن (Kg)	۲۸/۸۴±۲/۸۵		۳۳/۰۰±۲/۶۸	۰/۰۰۰	
درصد چربی بدن (IL1β pg/mL)	۷/۲۹۵±۰/۵		۷۹/۹۰±۸/۲۵	۰/۰۰۰	
(TNF-α pg/mL)	۲/۶۲±۰/۶۲		۵/۲۵±۱/۴۳	۰/۰۰۰	
سطح ساجیتال (mm ²)	۱۳۷۴۰/۶۴±۴/۰۹/۰		۱۴۴۸۳/۸۱±۷۸/۳/۲۸	۰/۰۴۲	
سطح فرونتمال (mm ²)	۱۱۶۴۹/۸۱±۳۹۱/۶۹		۱۱۵۸۳/۲۷±۶۷۴/۲۲	۰/۰۰۰	
سطح هورینتال (mm ²)	۱۵۵۹۲/۷۷±۱۱۳۸/۷۱		۱۵۱۳۶/۰۰±۱۱۰۴/۱۱	۰/۰۲۴	

داده‌ها به صورت میانگین ± انحراف معیار ارائه شده‌اند. معناداری در سطح $P \leq 0.05$

تری گلیسرید، دور کمر، فشار خون، درصد چربی، وزن و BMI ربط داد. Stensvold و همکاران پس از سه ماه تمرين استقامتی شدید هیچ تغییر معنی داری را در میزان سطوح سرمی IL-6 و hs-CRP مشاهده نکردند؛ البته میزان TNF- α کاهش یافته و این میزان کاهش معنی دار نبود. با توجه به اطلاعات حاصل از تحقیق می توان این عدم کاهش را به بالا بودن فشار خون ۱۴۰ میلی متر جیو، تری گلیسرید ۲۲۰ mg/dl، دور کمر ۱۰۹/۶، دور مدت ربط داد در حالی که این موارد به ترتیب در تحقیق حاضر پس از سه ماه تمرين هوازی باشد متوجه تغییر حاضر پس از سه ماه تمرين به پیش آزمون کاهش معنی داری داشتند. همچنین با توجه به این که مدت زمان تمرين بدون محاسبه وقت استراحت و گرم کردن در تحقیق Stensvold و همکاران ۱۶ دقیقه بود و این مدت تمرين در مقابل مدت زمان متده تمرينی تحقیق حاضر بسیار کم می باشد می توان علت عدم کاهش عوامل التهابی را نیز به آن نسبت داد (۱۴). Christiansen و همکاران نیز پس از سه ماه تمرين استقامتی هیچ تغییری در میزان عوامل التهابی IL-6 مشاهده نکردند. در مطالعه مذکور وزن از ۹۷ و دور کمر از ۱۰۴ به ۹۸/۸ کاهش یافته بود و زمان خونگیری ۲۴ ساعت پس از آخرین جلسه تمرينی انجام شده بود (۱۵). می توان یکی از علتهای عدم کاهش ۶-IL در پژوهش یاد شده را مربوط به وزن بالا و بیشتر بودن سایز دور کمر دانست زیرا مقادیر آنها در پس آزمون هنوز به سطح مطلوب کاهش نیافرته است. از دلایل دیگر می توان به مناسب بودن زمان خونگیری در پس آزمون اشاره کرد. لازم به ذکر است زمان خونگیری مطلوب برای حذف عوامل تاثیرگذار بر سطوح فاکتورهای التهابی ۳ یا ۴ روز بعد از آخرین جلسه تمرينی می باشد (۲۶). Sung و همکاران تغییر معنی داری در میزان عوامل التهابی دو گروه چاق و دیابتی پس از سه ماه تمرين استقامتی مشاهده نکردند (۱۶). علت عدم همخوانی نتایج را می توان به یکسان بودن بیماری، سطوح استراتحتی عوامل التهابی، سن آزمودنی ها و طول مدت پروتکل تمرينی ربط داد. میزان ۶-IL در آزمودنی های Sung و همکاران به طور متوسط در پیش آزمون ۰/۹ بود و این مقدار در افراد شرکت کننده که مبتلا به سندروم متابولیک بودند در تحقیق حاضر ۴۰/۷ می باشد. همچنین میانگین سنی آزمودنی های Sung و همکاران ۱۶ سال و میانگین سنی در تحقیق حاضر ۵۸ سال می باشد. نتایج تحقیق Troseid و همکاران، Gomes و Sérgio و همکاران و Osali و همکاران با نتایج تحقیق حاضر همخوانی دارد (۲۷). Troseid و همکاران تمرين ورزشی را موثر در کاهش التهاب افراد مبتلا به سندروم متابولیک دانستند (۱۷). همچنین و همکاران و Oberbach و همکاران کاهش Balducci و IL-6 را گزارش نمودند. نکته قابل ذکر این می باشد که نتایج یکسان تحقیق ما در مقابل یک سال تمرين باشد بالا هر هفته دو بار و هر جلسه ۶۰ دقیقه بود در حالیکه تمرين شش ماههی

نتایج آزمون آماری تی جفتی افزایش معنی دار HDL گروه تمرين را نشان داد. همچنین کاهش معنی داری در مقادیر فشار خون، دور کمر، گلوکز، تری گلیسرید، BMI، وزن، درصد چربی بدن، IL-1 β و TNF- α پس از شش ماه تمرين هوازی باشد متوجه تغییر در زنان ۶۵-۵۰ ساله مبتلا به سندروم متابولیک ایجاد گردید و نیز تغییر معنی داری در سطوح مغز گروه تمرين کرده مشاهده نگردید (جدول ۱). آزمودنی های گروه ME در طول ۷۲ جلسه تمرين، با میزان پایینی ۹۱ درصدی در این تحقیق مشارکت نمودند. در ابتدا جهت کنترل متغیرهای مخدوشگر مقادیر کالری دریافتی روزانه مورد بررسی قرار گرفت. طبق اینکه هردو گروه در ابتدا از لحاظ میزان کل کالری دریافتی، کالری دریافتی از پروتئین، کربوهیدرات و کالری دریافتی از چربی همگن بودند و با وجود اینکه در نتایج آزمون تی مستقل اختلاف معنی داری نداشتند لذا هیچ یک از متغیرها را به عنوان متغیر مخدوش گر لحاظ ننمودیم (جدول ۲).

در مقایسه بین گروهی میزان فشار خون، دور کمر، گلوکز، TNF- α و IL-1 β ، وزن، درصد چربی بدن، گروه کنترل کمتر بود و این اختلاف از گروه تمرين گرده نسبت به گروه کنترل کمتر بود و این اختلاف از لحاظ آماری معنی دار می باشد. همچنین HDL گروه تمرين نسبت به گروه کنترل بیشتر بود و این اختلاف از لحاظ آماری معنی دار می باشد. همچنین اختلاف معنی داری در میزان سطوح مغز گروه کنترل و گروه تمرين کرده مشاهده شد (جدول ۳).

بحث

در این تحقیق شش ماه تمرين هوازی باشد متوجه موجب کاهش معنی دار تری گلیسرید، گلوکز، دور کمر، فشار خون، وزن، درصد چربی بدن و شخص توهد بدن و افزایش معنی دار لیپوپروتئین پرچگال شد. انجام سه ماه تمرين هوازی با شدت متوجه موجب کاهش معنی دار TNF- α ، IL-1 β شد و این نتایج با نتایج (۲۳، ۲۴) همسو می باشد که علت کاهش عوامل پیش التهابی را تاثیر ورزش بر کاهش درصد چربی بدن، کاهش دور کمر، BMI و لپتین و افزایش آدیپونکتین و حساسیت انسولینی می دانند. از مکانیسم های موثر دیگر در کاهش التهاب به وسیله ورزش بهبود عملکرد سلول های آندوتیال می باشد. فعالیت منظم طولانی مدت موجب افزایش آنتی اکسیدانت از طریق افزایش آنزیم های آنتی اکسیدانتی می گردد. تمرين ورزشی به طور مستقیم از طریق کاهش تولید سایتوکاین بافت آدیپوز، عضله، و سلول های تک هسته ای و به طور غیرمستقیم به وسیله افزایش حساسیت انسولینی، افزایش عملکرد اندوتیال و کاهش وزن بدن موجات کاهش عوامل پیش التهابی می گردد (۲۵). حال با توجه به کاهش معنی دار میزان گلوکز، TNF-گلیسرید، دور کمر، فشار خون، درصد چربی، وزن و BMI پس از سه ماه تمرين هوازی باشد متوجه می توان علت کاهش عوامل التهابی را به تاثیر سه ماه تمرين در کاهش میزان

همکاران همخوانی دارد. Osali و همکاران سه ماه تمرین هوایی باشدت متوسط را موثر در کاهش عوامل التهابی و افزایش بیان BDNF گزارش نمودند. همچنین علت عدم افزایش حجم مغز را کم بودن طول دوره‌ی تمرین عنوان کردند (۲۷). Mortimer و همکاران اشاره نمودند که ۴۰ هفته پیاده روی به علت پائین بودن شدت تمرین تاثیری بر حجم مغز افراد مسن نداشت (۱۹). با توجه به نتایج حاصل از این تحقیق می‌توان گفت انجام شش ماه تمرین در مقایسه با سه ماه تمرین Osali و همکاران موجب افزایش بیان بیشتر BDNF می‌گردد. چرا که هم کاهش عوامل التهابی و هم درصد چربی بدن، تری گلیسرید، گلوکز، وزن، BMI، سایز دور کمر نسبت به نتایج Osali و همکاران بیشتر است. نتایج تحقیق حاضر با نتایج Erickson همخوانی ندارد و علت عدم همخوانی نتایج یکسان بودن طول دوره تمرین می‌باشد. Erickson و همکاران نشان دادند که یک سال تمرین هوایی هر هفته سه بار باشدت متوسط موجب افزایش حجم مغز می‌گردد. آنها افزایش حجم مغز را در ارتباط با افزایش $VO_{2\text{max}}$ و همچنین افزایش سطح BDNF ذکر نمودند. با توجه به نتایج تحقیقات انجام گرفته شده می‌توان گفت که کاهش درصد چربی بدن و بهبود سندروم متابولیک و افزایش طول دوره‌ی تمرینات از عوامل موثر بر افزایش حجم مغز هستند (۲۰, ۲۷).

نتیجه‌گیری

شش ماه تمرین هوایی موجب کاهش $TNF-\alpha$ و $IL1\beta$ شد. سطوح مغز در اثر شش ماه تمرین هوایی تفاوت معنی‌داری نکرد. با توجه به نتایج مذکور این احتمال وجود دارد که تعديل زمان و شدت تمرین ورزشی موجب تاثیر تمرین بر حجم مغز شود.

قدرتمندی

از تمام آزمودنی‌ها که داوطلبانه در این تحقیق شرکت کردند و همچنین از ریاست محترم بنیاد شهید و امور ایثارگران استان زنجان که ما را در انجام این تحقیق یاری نمودند، صمیمانه تشکر می‌نماییم.

References

1. Sérgio Gomes da Silva, Priscila Santos Rodrigues Simões, Renato Arruda Mortara, Fulvio Alexandre Scorzai, Esper Abrão Cavalheiro, Maria da Graça Naffah-Mazzacoratti, et al. Exercise-induced hippocampal anti-inflammatory response in aged rats. *Neuroinflammation* 2013; **10**: 61. doi: 10.1186/1742-2094-10-61
2. Cavalieri M, Ropele S, Petrovic K, Pluta-Fuerst A, Homayoon N, Enzinger C, et al. Metabolic syndrome,

تحقیق حاضر، هر هفته سه جلسه و هر جلسه تقریباً ۵۷ دقیقه بود (۲۸, ۲۹). از علت‌های دیگر کاهش عوامل التهابی در تحقیق حاضر، کاهش معنی‌دار درصد چربی بدن، وزن و BMI می‌توان اشاره نمود. Osali و همکاران نیز کاهش $IL-6$, $IL1\beta$, $TNF-\alpha$ را پس از سه ماه تمرین هوایی گزارش نمودند. شدت تمرینات در هر دو تحقیق یکسان بود ولی مدت تمرین در تحقیق حاضر ۶ ماه می‌باشد. لازم بذکر است کاهش درصد چربی بدن، وزن، تری گلیسرید و گلوکز نیز نسبت به نتایج Osali و همکاران بیشتر می‌باشد. در نتیجه می‌توان علت کاهش عوامل التهابی در تحقیق حاضر نسبت به تحقیق Osali و همکاران را همین موارد اشاره نمود. Sérgio Gomes و همکاران عدم تاثیر ۱۰ روز فعالیت ورزشی متواالی را بر میزان عوامل التهابی اظهار نمودند (۱). این مشاهدات نشان دهنده آن می‌باشد که مدت زمان تمرین برای کاهش عوامل التهابی باید بیشتر باشد. علت عدم همخوانی نتایج، احتمالاً تفاوت در مدت تمرین و زمان نمونه‌برداری می‌باشد. Sérgio Gomes و همکاران بالافصله بعد از آخرین جلسه تمرینی نمونه‌برداری کردند و اینکه اگر آنها مثل تحقیق حاضر پس از چهار روز نمونه‌برداری می‌کردند این احتمال وجود داشت که نتایجی همسان گزارش می‌کردند. در تحقیق حاضر مقادیر سطوح مغز پس از شش ماه تمرین هوایی باشدت متوسط تفاوت معنی‌داری با مقادیر پیش آزمون نداشت. برای مقایسه بین گروهی اختلاف سطوح مغز در پیش و پس آزمون را ملاک قرار دادیم. بطوری که عدم تحرک در گروه شاهد موجب کاهش حجم مغز و انجام تمرین شش ماهه‌ی تمرینات در گروه تجربی موجب جلوگیری از کاهش حجم مغز گردید و همین عامل باعث معنی‌دار بودن اختلاف حجم مغز گروه شاهد با گروه تجربی گردید. با توجه به نتایج آزمون آماری تی جفتی (جدول ۱) می‌توان علت عدم تغییر معنی‌دار سطوح مغز را نیاز به تمرین بیشتر و در نتیجه زمان بر بودن این تغییر و تحولات نام برد. بالا بودن سطوح عوامل التهابی (nuclear factor kappa B) NF- κ B موجب افزایش فعلیت NF- κ B نیز با اتصال خود به DNA موجب جلوگیری از می‌شود. بیان BDNF می‌گردد. پائین بودن سطوح BDNF نیز منجر به تحلیل نورون‌های عصبی و در نتیجه آتروفی مغز اتفاق می‌افتد. نتایج تحقیق حاضر با نتایج Osali و همکاران و Mortimer و

brain magnetic resonance imaging, and cognition. *Diabetes Care* 2010; **33**(12): 2489-2495. doi: 10.2337/dc10-0851

3. Grundy SM, Cleeman JL, Daniels SR, Donato KA, Eckel RH, Franklin BA, et al. Diagnosis and management of the metabolic syndrome: an American heart association/national heart, lung, and blood institute scientific statement. *Circulation* 2005; **112**: 2735-2752. doi: 10.1161/circulationaha.105.169404

4. Bullo M, Peeraully MR, Trayhurn P, Folch J, Salas-Salvado J. Circulating nerve growth factor levels in relation to obesity and the metabolic syndrome in women. *Eur J Endocrinol* 2007; **157**(3): 303-310. doi: 10.1530/eje-06-0716
5. Devaraj S, Torok N, Dasu MR, Samols D, Jialal I. Adiponectin decreases C-reactive protein synthesis and secretion from endothelial cells: evidence for an adipose tissue-vascular loop. *Arterioscler Thromb Vasc Biol* 2008; **28**: 1368-1374. doi: 10.1161/atvaha.108.163303
6. Rader DJ. Inflammatory markers of coronary risk. *N Engl J Med* 2000; **343**: 1179-1182. doi: 10.1056/nejm200010193431609
7. Phillips C, Baktir MA, Srivatsan M, Salehi A. Neuroprotective effects of physical activity on the brain: a closer look at trophic factor signaling. *cellular neuroscience* 2014; **8**: 170-179. doi: 10.3389/fncel.2014.00170
8. Patanella AK, Zinno M, Quaranta D, Nociti V, Frisullo G, Gainotti G, et al. Correlations Between Peripheral Blood Mononuclear Cell Production of BDNF, TNF-alpha, IL-6, IL-10 and Cognitive Performances in Multiple Sclerosis Patients. *Journal of Neuroscience Research* 2010; **88**: 1106-1112. doi: 10.1002/jnr.22276
9. Tanaka S, Ide M, Shibutani T, Ohtaki H, Numazawa S, Shioda S, et al. Lipopolysaccharide-induced microglial activation induces learning and memory deficits without neuronal cell death. *J Neurosci Res* 2006; **83**: 557-566. doi: 10.1002/jnr.20752
10. Yaffe K, Lindquist K, Penninx BW, Simonsick EM, Pahor M, Kritchevsky S, et al. Inflammatory markers and cognition in well-functioning African-American and white elders. *Neurology* 2003; **61**: 76-80. doi: 10.1212/01.wnl.0000073620.42047.d7
11. Kasapis C, Thompson PD. The Effects of Physical Activity on Serum C-Reactive Protein and Inflammatory Markers. *J Am Coll Cardiol* 2005; **45**(10): 1563-15639. doi: 10.1016/j.jacc.2004.12.077
12. Thomas H Meek, Brent E Wisse, Joshua P Thaler, Stephan J Guyenet, Miles E Matsen, Jonathan D Fischer, et al. BDNF action in the brain attenuates diabetic hyperglycemia via insulin-independent inhibition of hepatic glucose production. *Diabetes* 2013; **62**(5): 1512-1518. doi: 10.2337/db12-0837
13. Brown JP, Sollers JJ, Thayer JF, Zonderman AB, Waldstein SR. Blood pressure reactivity and cognitive function in the Baltimore Longitudinal Study of Aging. *Health Psychol* 2009; **28**(5): 641-646. doi: 10.1037/a0015215
14. Stensvold D, Stig Arild Slørdahl Md, Wisløff U. Effect of Exercise Training on Inflammation Status Among People with Metabolic Syndrome. *Metabolic Syndrome and Related Disorders* 2012; **10**: 267-272. doi: 10.1089/met.2011.0140
15. Christiansen T, Paulsen SK, Bruun JM, Pedersen SB, Richelsen B. Exercise training versus diet-induced weight-loss on metabolic risk factors and inflammatory markers in obese subjects: a 12-week randomized intervention study. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 2010; **298**(4): E824-E831. doi: 10.1152/ajpendo.00574.2009
16. Sung Soo Lee, Jae Ho Yoo, Sung Kang, Jin Hee Woo, Ki Ok Shin, Kwi Beak Kim, et al. The Effects of 12 Weeks Regular Aerobic Exercise on Brain-derived Neurotrophic Factor and Inflammatory Factors in Juvenile Obesity and Type 2 Diabetes Mellitus. *J Phys Ther Sci* 2014; **26**(8): 1199-1204. doi: 10.1589/jpts.26.1199
17. Troseid M, Lappégaard KT, Mollnes TE, Arnesen H, Seljeflot I. The effect of exercise on serum levels of interleukin-18 and components of the metabolic syndrome. *Metab Syndr Relat Disord* 2009; **70**: 579-584. doi: 10.1089/met.2009.0003
18. Erickson KI, Voss MW, Prakash RS, Basak C, Szabo A, Chaddock L, et al. Exercise training increases size of hippocampus and improves memory. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2011; **108**(7): 3017-3022. doi: 10.1073/pnas.1015950108
19. Mortimer JA, Ding D, Borenstein AR, DeCarli C, Guo Q, Wu Y, et al. Changes in brain volume and cognition in a randomized trial of exercise and social interaction in a community-based sample of non-demented Chinese elders. *J Alzheimers Dis* 2012; **30**(4): 757-766. doi: 10.3233/jad-2012-120079
20. Erickson KI, Voss MW, Prakash RS, Basak C, Szabo A, Chaddock L, et al. Exercise training increases size of hippocampus and improves memory. *Proc Natl Acad Sci USA* 2011; **108**(7): 3017-3022. doi: 10.1073/pnas.1015950108
21. Babaei P, damirchi A, Azali Alamdari K. Effects of Endurance Training and Detraining on Serum BDNF and Memory Performance in Middle Aged Males with Metabolic Syndrome. *Iranian Journal of Endocrinology and Metabolism* 2013; **15**(2): 132-142. doi: 10.1097/jsm.0000000000000082
22. Qi Z, He J, Zhang Y, Shao Y, Ding S. Exercise training attenuates oxidative stress and decreases p53 protein content in skeletal muscle of type 2 diabetic Goto-Kakizaki rats. *Free Radic Biol Med* 2011; **50**(7): 794-800. doi: 10.1016/j.freeradbiomed.2010.12.022
23. Esposito K PA, Di Palo C, Giugliano G, Masella M, Marfella R, Giugliano D. Effect of weight loss and lifestyle changes on vascular inflammatory markers in obese women: a randomized trial. *JAMA* 2003; **289**: 1799-1804. doi: 10.1001/jama.289.14.1799
24. Gielen S AV, Möbius-Winkler S, Linke A, Erbs S, Yu J, Kempf W, et al. Anti-inflammatory effects of

- exercise training in the skeletal muscle of patients with chronic heart failure. *J Am Coll Cardiol* 2003; **42**(5): 861-868. doi: 10.1016/s0735-1097(03)00848-9
25. Romano M SM, Toniatti C, Polentarutti N, Fruscella P, Ghezzi P, Faggioni R, et al. Role of IL-6 and its soluble receptor in induction of chemokines and leukocyte recruitment. *Immunity* 1997; **6**: 315-325. doi: 10.1016/s1074-7613(00)80334-9
  26. Abolfazl shayan, Fazlolah Bagherzadeh, mehdi shahbazi, siroos choobineh. The Effect of Two Types of Exercise (Endurance and Resistance) on Attention and Brain Derived Neurotropic Factor Levels in Sedentary Students. *JDML* 2015; **6**(4): 433-452 doi: 10.1159/000322808.
  27. Osali ali. The Effect of Three Months Aerobic Exercise with Moderate Intensity on BDNF and Some Inflammatory Factors, Brain Volume and Cognitive Function in 50-65 Years Old Women with Syndrome Metabolic. [Dissertation] Tehran University 2016.
  28. Oberbach A, Lehmann S, Kirsch K, Krist J, Sonnabend M, Linke A, et al. Long-term exercise training decreases interleukin-6 (IL-6) serum levels in subjects with impaired glucose tolerance: effect of the K174G/C variant in IL-6 gene. *European Journal of Endocrinology* 2008; **159**: 129-136. doi: 10.1530/eje-08-0220
  29. Balducci S, Zanuso S, Nicolucci A, Fernando F, Cavallo S, Cardelli P, et al. Anti-inflammatory effect of exercise training in subjects with type 2 diabetes and the metabolic syndrome is dependent on exercise modalities and independent of weight loss. *Nutr Metab Cardiovasc Dis* 2010; **20**: 608-617. doi: 10.1016/j.numecd.2009.04.015